

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРЯНЦЬ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Корто: П. К. О. Львів 504.050.
Банку Чеських Лесіон.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 8.00 зол.
Чвартірно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР., Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Народи поневолені Совітами протестують перед Лігою Нац й.

Представники політичної еміграції України, Азербайджану, Північного Кавказу, Грузії та Туркестану зложили передсідникові зборів Ліги Націй меморіал, що представляє положення народів поневолені Совітами, терор. Большевики збройним нападом заняли не- московські краї, дарма, що визнали незалеж-

ність України та Грузії. Поневолені народи без- настанно борються з московським урядом і тим ослаблюють світову експанзію комунізму. Ці народи, що становлять половину населення СССР, сподіються симпатій та допоміж куль- турного світу.

Англія і Франція визнають еспанський національний уряд?

Детні льондонські щоденники твердять, що у спільній ноті до Риму Англія і Франція обіцяють признати урядові ген. Франка права комбатанта, якщо Італія забере своїх добро-

вольців з Еспанії.

Крім того, як відомо, справу евакуації іта- лійських добровольців вляють з питанням ви- знання італійської імперії в Східній Африці.

Поворот Мусолінія до Італії.

Вчора Мусоліні прийняв дефіляду і в год. 15.15 відіхав з одного з берлінських дворців (Лертер Бангоф), куди відпровадив його Гит- лер.

В год. 3.43 поїзд Мусолінія переїхав німець- ко-австрійський кордон під Кіферсфельд; там висів з нього німецький поїзд під проводом мін. Геса. В Інсбруку поїзд затримався лише 2 мінути, вікна були заслонені, тому не відбулись

ніякі повитання.

В год. 5.30 Мусоліні віхав на італійську те- риторію, де мають повитати його дуже свя- точно.

Ніякий офіційний комунікат не появиться, бо — як підмічують в німецьких урядових ко- лах — промови обох диктаторів вповні схака- ртизували ціль візиту.

Японці бомбардували лише військові об'єкти.

Японський уряд відповів на ноту американ- ського державного уряду з 22. ц. м. у справі бомбардування Нанкіну. Він заявив, що япон- ські летуни бомбардували лише військові об- єкти в Нанкіні та в околиці. На цивільне насе- лення вони не кидали бомб, зрештою заздале- гідь повідомили його про бомбардування.

У відповідь на промови, виголошені у Ра- ді Ліги Націй та в ліговому комітеті 23-ох, японське бюро в Женеві заявило в комунікаті, що японські летуни не бомбардували отвортих міст, бо до них годі рахувати Нанкін або Кан- тон. Вони бомбардували лише військові обек- ти, стараючись шадити цивільне населення. За-

те китайські літаки 14. серпня збомбардували французьку концесію в Шангаю, вбиваючи і ра- нячи понад 1200 осіб.

ЯПОНИЯ ВИСИЛАЄ ВІЙСЬКО ДО МАН- ДЖУРІ?

Райтер подає, що до Манджурії вислано поважні військові сили; ближчих вісток у тій справі нема.

ЯПОНЦІ ЗАНЯЛИ ТУНПАОТІН.

Японський генеральний штаб подає, що японські війська заняли Тунпаотін, 35 км. на південь від Танчов.

Китай хоче втягнути большевиків до війни з Японією?

ТАСС подає: Японський консуль у Шангаю вдруге повідомив совітський консулят, що китайські літаки, перемальовані на японські, бомбардуватимуть совітську амбасад у Нанкіні, щоби втягнути СССР до війни.

Совітський уряд відповів через свого кон- суля, що уважає цю версію провокацією і скла-

дає на Японію всю відповідальність за евен- туальне бомбардування амбасад СССР.

ЯПОНЦІ ТВОРЯТЬ НОВУ МАНДЖУРІЮ?

Кореспондент щоденника „Ніші-Ніші-Шім- бун“ подає з Паотінфу, що японці проєктують після перемоги утворити з 5-ох північно-китай- ських провінцій федерацію та здемілітаризува- ти їх.

Палестинські християни загрожені.

Бритійська королівська комісія, що студію- вала положення в Палестині і запроєктувала поділ того краю, зовсім не питала думки ла- тинського патріарха Єрусалиму ні кустоша Францішканів. Вони мабуть неприхильно по- ставляться до поділу Палестини, бо на 31 ла- тинських парохій 28 залишилось би в жидів- ській державі.

Католики меляхського обряду, що мешка- ють здебільша на півночі та в околиці Гайфи, в 90% стали би підданими жидівської держави; їхній голова, єпископ з Акре, прихильний арабському рухові, залишився би без вірних. Колиж араби переселяли би до арабської ча-

стини — як це предбачує британський план — меляхські церкви по жидівському боці опусті- ли би.

Палестинська католицька ерархія проти- виться поділові краю також з політичних мо- тивів. Під впливом зростаючого націоналізму і фанатизму оба уряди — жидівський та араб- ський мабуть поставились би неприхильно до християнства. Крім того арабські християни шо- раз то більше підпадають під впливи великого муфтія; релігійні різниці зникають під впли- вом зростаючої національної свідомости.

(КАП).

Як церковні справи зазублюються з національними.

Львів, 30. вересня 1937.

Недавно трапилися три події в католиць- кому світі, що мають для нас безпосереднє зна- чіння, не лише у чисто церковній діяльнці, але теж для нашого дальшого національного жит- тя і розвою, бо у наших сучасних відносинах обі ділянки — національна і церковна — дуже часто зазублюються. Очевидно, можна говори- ти нині про це тільки щодо українських земель поза Совітами та про українську еміграцію — зокрема на американському суходолі, — тому, що релігійне і національне життя у Совітах знаходиться в незвичайно тяжких і ненормаль- них обставинах без можливости свобідного розвою і фактично відділене від цілого світа поза совітськими кордонами.

Згаданими подіями є цьогорічний зїзд ор- ганізації „Про Орієнте Христіано“ в Римі у справі скликання Міжнародної Ради Про Орі- єнте Христіано з метою розглянути сучасне ста- новище христіян, католиків на т. зв. Ближньому Сході і на Сході Європи, під яким треба розу- міти передовсім європейську територію Сові- тів. Без сумніву, що на тому зїзді буде ширша агадка і про теперішні релігійні відносини на Совітській Україні у зв'язку з величезними пере- слідуваннями в Совітах католицької церкви та її духовенства, найсильнішого саме на україн- ських землях між рижською лінією та Дні- пром, як також і переслідування там релігії взагалі. Такий конгрес рішено скликати і слід сподіватися, що на ньому знайдуться теж і представники нашої церкви в Польщі, що ма- тимуть нагоду висказати свої думки про релі- гійну і церковну справу нашого народу.

Друга подія, що дотичить вже тільки нас самих і має для нас велике історичне значіння — це утворення окремої греко-католицької цер- ковної провінції для трьох єпархій у Чехо-Сло- вацькій Республіці з осідком в Ужгороді та заповідь утворити нове греко-кат. єпископство в Хусті на Підкарпатській Русі.

Досі існували на Закарпатті дві греко- кат. єпархії — мукачівська з осідком єпископа в Ужгороді для східного Закарпаття і прашів- ська у Пряшіві для його західної частини, яка сьогодні адміністративно входить у склад Сло- вацьчини. Обі ті єпархії за мадярських часів під- лягали угорському примасові, римо-кат. архи- єпископові в Остригомі, що й було одним з джерел мадяризації нашого греко-кат. духовен- ства за Карпатами та навіть мадяризації самої богослужби в останніх довоєнних та воєнних роках. Тепер матимемо дві окремі греко-кат. церковні провінції — з національного боку у- країнські — одну в Польщі з осідком у Львові, другу в Чехословаччині з осідком в Ужгороді. Ця новоутворена провінція — вилучена згід канонічного зв'язку з сутомадярським Остриго- мом — об'єднує територіально хочби на цер- ковному полі всіх наших закарпатських братів греко-кат. віроісповідання і слід сподіватися, що вже в найближчій майбутності при відрад- ній зміні осіб на становищах ординарів і при національному вихованні духовенства відіграє позитивну роль у нашому тамошньому житті. Онування згаданої провінції треба вже і сьо- годні вважати за одну з дуже рідких великих позицій нашого теперішнього загального націо- нального білянсу.

Останньою і найновішою подією є недавній шестий з черги унійний конгрес у Пинську з перших днів вересня ц. р. з його рішеннями та ще зокрема з цікавим рефератом польського

Хочеш купити **дешевий** відбірник високої класи? Купи новочасну супергетеродину 7-обводову

Philips Super 4-38

езуїта о. Урбана, редактора журналу у польській мові „Орієнс“, органу, що має на меті поширювати унію на східних землях Польщі і теперішніх Східних. Про цей унійний конгрес була вже недавно інформаційна стаття в „Ділі“ з критичним наświetленням самої конференції та її рішень.

Справі унії нашої церкви з Римом присвятили свої праці два духовні історики-дослідники: Гарасевич своїми *Annales Ecclesiae Ruthenae* в латинській мові і Пелеш своєю „Geschichte der Union“ у німецькій мові, але як нефахівці не дали вони нам повної синтези унії та її історичного значіння для відродження й розвитку нашого народу. Зробив це щойно проф. М. Томашівський і продовжує це далі проф. М. Чубатий та ще дехто з наших молодших істориків. Вони поставилися до унії позитивно і вказали та вказують її користь в національній діяльності, як і безсумнівні величезні шкоди з її поборювання, коли це робила зручно передовсім Москва для суто державних інтересів навіть при допомозі козацтва.

До легенди перейшов висказ одного з давніших поляків — хоч такі не перевелися ще й нині — про винахід „русинів“ австрійським намісником графом Стадіоном у 1848 р. для розбиття поляків та про теперішнє існування українців у Галичині за спонукою німців і за їх гроші. До такої самої легенди треба зарахувати і думку, що берестейську церковну унію зробили виключно поляки для своїх державних чи пак церковно-католицьких інтересів при допомозі відданих собі кількох до того часу православних єпископів, що робили це теж для своїх особистих інтересів. Унія не була польською вигадкою, на що і вказує сама пізніша поль-

ська політика, але історичною konieczністю, яка — на жаль — не знайшла у наших передових жоллах своєчасного відповідного зрозуміння та справедливої оцінки. А булаб виглядала зовсім інакше теперішня політична мапа Сходу Європи, на якій булаб і могутня українська самостійна держава!

Та те все історичні ремінісценції, що не стратили і нині своєї практичної вартості і то тоді, коли віджила унійна акція на наших північних землях, що знайшлися у межах Польщі. Ведуть її вже від десяти з горою років серед зовсім інших історичних і фактичних відносин, як це було після історичного церковного Берестя.

Унійну акцію в Польщі зробили головню монополю польського римо-кат. єпископату, відсуваючи зовсім від неї греко-кат. єпархію і духовенство галицької церковної провінції, що сама опинилася в межах Польщі. Властиво веде її ляхи „кресових“ єпископів, в єпархіях яких живе автохтонне православне українське і білоруське населення і до них належить теж і властива канонічна юрисдикція. Однак практично виконують її вони через окремого апостольського візитатора для конвертитів-унійців, яким є — як відомо — єп. д-р М. Чарнецький. І зверху, обрядова, форма нової унії є інша, як у Галичині, форма зближена до синодальної. Створено теж два осередки унійної праці — один в Альбертині для білоруських земель, другий у Дубні на Волині з окремою папською духовною семінарією; обом осередкам кермують єзуїти східного обряду.

Дотеперішній вислід згаданої унійної праці менше як мінімальний і від кількох літ дальша акція опинилася у глухій вулиці. А здавалось

би, що супроти релігійного і церковного розвалу на північно-східних землях Польщі живого стороннього обсерватора цієї як-не-як історичної акції є відразу ясні її невдачі та їх причини. Найважливішою причиною є нехтування національного чинника, такого живого мотору у всіх гайчів і психічно польський римо-кат. єпископат і таке саме його духовенство, що не зрозумів на верхах і не виліт навіть відчувати потреби навернення, на успіху не можуть рахувати. Справа у своїй теперішній організаційній формі є вже згорі засуджена на невдачу.

До великої справи треба великого морального авторитету. Має його митрополит Андрей Шептицький, перший з подвижників великоградських унійних з'їздів і перший практичний унійний організатор та робітник ще перед світовою війною на теренах царської Росії, за що вона на нього і помстилася — чернечою в'язницею. Буквально ні один з польських єпископів не має і не має такого авторитету, як його має і має митрополит Шептицький в унійних справах, не кажучи вже про придбаний ним досвід. Зверхня обрядова форма нової унії має тільки підрядне значіння, важний є дух, що його польські єпископи — здається — не дуже то розуміють. Зрештою у практиці не розуміють вони і висказу папи Урбана VIII. про значіння українців (не поляків!) у єдиненні Сходу.

Як сказано, на з'їзді в Пінську порушено і становище римо-кат. церковних кол до православ'я, передовсім у рефераті єзуїта о. Урбана. Про це окремо.

Д-р Степан Баран

А всеж **випробувані**

ПУДРИ і КРЕМИ

незрівняні

АЛЬОЕ

АЛЬОЕ

не нищать лиця і надають йому

молодечої

свіжості

3-3

Кокетування Совітів у Румунії.

Чернівці, 23. вересня 1937.

Вже не раз згадували ми про страховища, якими лякає румунська націоналістична преса своїх читачів „аростом рутенської ірреденти на Буковині“. Майже щодня містить „Універсу“, „Куренту“, „Порунка Времія“ та інші такі органи сенсаційні дописи буковинських кореспондентів, видумані „репортажі“, поправді тільки доноси, на тих нечисленних ще залишених священників, учителів та урядовців-українців. Така систематична писанина, заховаює адміністративні органи до дальших репресій.

Аж у суді виявляється наскільки така нагінка оправдана. Згадувати всі „дрібні події“ із минулого місяця в Топорівцях, Веречанці, Мамаївцях, Банилові — занадто. Всі вони скінчилися, по довгих слідствах та розправах звільненням „іредентистів“.

Ясно, що такі методи адміністрації не зміцнюють добрих настроїв серед населення, а ще менше його ворожість до сусіда на східній пограниччї. Сумніваємось чи навіть урядові кола вірять в „мир на Дністрі“, про який свого часу „запевняли“ Литвінов та Тітулеску!

Не віримо також, що данайські дари Совітів (час до часу якісь мистецькі дешеві дарунки) та звичайна умішка букарештського совітського посла Островського можуть придобити собі румунську політичну опінію.

Але коли беремо на увагу всі ті нісенітничі випускани проти українців із Буковини і то по найбільших (накладом) румунських часописах, то припускаємо, що і щодо совітського фронту їх поінформованість досить обмежена.

Шкода тільки, що пресові лицарі не звертають своєї буйної уваги в ту сторону, звідси може загрожувати державі справжня небезпека, а марно витрачують її на впертих рутенів.

Станом обоаги, цензурою та заборонами не можна винародовити одноміліонного населення (чого доказом десятилітня, безплідна практика) зате можна винародити понгожу підставу

для комуністичної пропаганди. Комінтерн не звертається тільки до недоволених клас, але й до меншин. Наслідки його пропаганди приблизно ті самі.

Коли уністична партія в Румунії працює не тільки в промислових осередках Семігороду або на залізничних фабриках Ч. Ф. Р. вона заважає далі. Вкорінилась навіть у Добруджі і там використовує недоволення болгарської меншини. Жертвою падають не спролетаризовані робітники у пристані Констанці, але шкільна молодь. Дотепер відбулися десятки процесів болгарських середношкільних учнів та студентів, „прихильників Союзу визволення червоної Добруджі“.

Є це яскравий приклад, як зміло попрацювали союзники Румунії; загострюючи болгарсько-румунські взаємини, витворюють собі кадри для „найближчої балканської розправи“.

А тим збентеженим патріотам, які щоденно перемелюють у провідній національній пресі про „загрозу на Буковині“, передичтують дитячий спосіб своїх сусідів — радимо, звернути свою перешкоду у сторону неприродних сусідів і союзників: Совітів.

Варт пригадати нашим пресовим опікунам декілька фактів для їх інформації.

По заключенню румунсько-совітського договору, коли Литвінов зложив правне визнання Бессарабії, як території приналежної до Румунії здавалось, що між ними „союзниками“ в порядку вались. У Женеві взаємно підпомагалися Литвінов та Тітулеску, виступаючи проти „фашистської агресії“. Але в краю? Зросла комуністична пропаганда в Румунії, поруч із протирумунською в Росії!

Протирумунська пропаганда в Росії ведеся тепер „ударним гаслом“: „Проч руки румунських захватчиків от Бессарабії!“ У Москві (розуміється) є осередок „Союзу общества бессарабцев“. Луценку та Дембу видають журнал, пропагандний „окупований Бессарабії“. Мій зна-

йомий, представник одного заграничного пресового концерну позичив мені кілька примірників того журналу-місячника. Це недавні числа, перед заключенням голосного союзу, в який так наївно повірила румунська демократія.

Щоб не вносити в ці рядки „буржуазного“ песимізму, а дати щось веселішого, подаю уступ письма учителів „Слободзейського району до тов. Сталіна“.

Після зазв'язів, щоб допомогти братам-молдованам, що мучаться в біді та аналіфатизмові (розуміється не в Росії, а „там, за Дністром“) звесити на закінчення окупації: „Да здравствует вождь та учитель народов, наш любимый та мудрый Сталин“.

А в „Рибницьким районі“ голосніше:

„Але ми пересвідчені, що настане день, коли і трудящі Бессарабії скинуть із себе сапх гнобителів та експлуататорів і заживуть там, як живемо тепер ми — колгоспники молдавани“.

А коли тов. Левенсона, очевидно також молдованина, звеличили „ордером Леніна“ — то офіційно „будучої Бессарабської республіки“ кличе: „Да здравствует свободная советская Бессарабия“.

Ч. 4/37 містить мапу „буржуазної Малої Антанті“ — там Бессарабія відділена від Румунії окремою лінією і приєднана до Росії! Зразок явного вмішування Совітів у політичні події Румунії, є рішення Комінтерну:

„Ми підтримуємо або будемо підтримувати всі роди та форми такої концентрації демократичних сил проти фашизму в Румунії“.

(Ч. 6/37).

А в ч. 7/37 наново недвозначне відношення: „Уже 20-ий рік продовжується румунська окупація в Бессарабії. Сьогодні широка трудяща маса Бессарабії ще більше сполучає большевизмові і революції, ніж у 1918 р., коли їх об'єднали від великої різни народів, що створили С. С. С. Р.“

Думаємо, що досить цих кілька прикладів для образу румунсько-російських зносин. Значимо ще, що совітський союзник відпові-

СТОЛОВЕ НАКРИТТЯ, ПОРЦЕЛЯНА,
СЕРВІСИ З УКРАЇНСЬКИМИ ВЗОРАМИ

порукає
Ф-ма

„Кераміка“

Львів, Галицька 5 (в подвір'ю).
Можна дістати у краю у всіх складах
„Народної Торговлі“.

ніше приготування до дальшого розвитку так початого „порозуміння“. Російські наукові та пропагандистські видання докладно ознайомлюють з усіма проявами ослаблення ненавидного, але „тимчасового сусіда“.

Замовчуючи свої власні катастрофи, вони уважливо слідять де і чому вмирає румунське сільське населення (нпр. в Банаті), черпають відомості про дійсний фінансовий стан (новий румунський бюджет), заторкують дразливі меншинні питання. („Тигіня — столиця нещасних“).

Вони виловлюють „картини нужденного життя“ саме із румунської „демократичної“ преси. („Дімінча“, „Адеверул“, „Лупта“). І тут, вирішує для цензури питання, яка преса в дійсності

грізніша: та безбарвна буковинська чи горякувата та демократична, в Букарешті. Для цензури прийде час застановитись, чи доцільно є заборонювати ввіз видання „Червоної Калини“ або затримувати на почті дозволене „Діло“, робити труднощі українським публіцистам; чи відповідніше є докладно ознайомитись, що пише совітська преса про Румунію, в якій спосіб поширюються літвінівські органи „Журнал де Москву“, „Ізвестія“ та інші.

Не знати чи дотеперішня адміністративна практика на Буковині не відкриє адянче поле праці для совітських полпредів та їх скритих „демократичних-партійних“ ударників!

А тоді якось буде за пізно!

нч.

З польської преси.

ГРІЗНІ НАСЛІДКИ ТЕРОРУ.

Після авантур на вулиці Свентокшиській у Варшаві, центрі книгарського й антикварського руху, де з нагоди нового шкільного року не допускали до книгарень та били жидівських учнів і студентів, що приходили за книжками, — польську прилюдну опінію схвилював черговий вибрик на ще більшу мірку: напад організованої боївки „Зв'язку Молодих Всі“, проурядової організації, на якої чолі стоять недавні 105-відсоткові єндеки, на редакцію варшавського щоденника „АБЦ“, органу теж націоналістів згідно знаку ОНР. При чому важко побити головного редактора Залеського. Напесники були озброєні в револьвери, тероризували ними стрічних, стріляли, словом, поводитись, як у Мексику, а не в центрі Варшави.

Ця подія спонукала цілий ряд польських газет присвятити увагу тому сумному явищу нинішньої дійсності в Польщі, якому на імя — терор. На увагу заслуговують міркування проурядового „Кур'єра Польського“ з 28. ц. м. Читаємо там м. і.:

Ми є від якогось часу свідками терористичної акції в краю. Ця сумна акція прийняла в останніх днях ширші розміри. Не буде-

мо розглядати загадки та питання: хто той терор стосує, тому, що 1) цим питанням цікавляться передовсім слідчі органи влади, 2) для оцінки терору це зовсім байдуже...

„Байдуже теж, проти кого той терор стосований. Поминаємо покищо проблему доцільності терору, але стверджуємо, що хто сьогодні кидає бомбу чи петарду на соціалістичний похід та завтра на редакцію жидівського часопису, той післязавтра може вжити цієї самої зброї проти кожного, кого покаже йому невідповідальний і законспірований провід злочинної роботи, чи навіть на кого впаде особиста нехоть терориста.“

Бо метода терору є в найвищому ступні деморалізуюча, особливо, коли вона тождєсна і має характер системи. Доказують це історії всіх без винятку терористичних організацій. Люди, виховані в атмосфері терору, знаходяться завжди на небезпечній дорозі до викривлювання характеру. Під цим оглядом нема абсолютно ніякого сумніву...

„Будьмо справедливі і вдармо себе всі по черзі у груди: не судім лише фіналу, але розгляньмо його причини і нашу вину у них. Те-

рор є невідлучною дитиною хаосу. А якщо так дуже не відповідає замірам Комінтерну, як хаос у Польщі...

„Треба ці справи розглянути і швидко вирішити. Треба сміливо поглянути правді в очі, треба зайнятися не тільки формальною сторінкою вини і кари, але передовсім засадничою і моральною генезою тої проблеми, яка каже хвилюватись, бо веде нас на бездоріжжя“.

Слушні, розумні слова. Обома руками треба під ними підписатись. І саме ми проповідували ті правди віддавна та проповідуємо їх надалі. На жаль — у відношенні до польсько-україн-

Модні пальта жіночі і мужеські

та убрання найдешевіше у фірмі

І. ШАПІРА Львів, Личаківська ч. 1.

ської дійсності ті правди не всюди знаходять і нині зрозуміння. Так напр. маємо зовсім свіжі погрози масової збірної відповідальності за індивідуальні каригідні вчинки, себто погрози терором супроти невинних людей та установ. Стрічаємося з такими покликами ніби поважних польських громадян, як те, щоб „за кожною польську хату спалити 5 українських“. Одночасно стара правда, щоб доходити до самого джерела терору, лічити причини, а не симптоми недуги, все ще не знаходить послуху.

„УКРАЇНСЬКА АТАКА НА ПОЛЬСКУ ПРЕСУ, Й ПОЛЬСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ“.

Оголошені у нас вчора резолюції УГПР проти польської протиукраїнської нагілки потрактувала польська україножерна преса не як акт української самооборони, тільки як — атаку на поляків! Обурення „Веку Нового“ та „Дзеніка Польського“ просто гумористичне: їм вільно писувати на українців останні нісенітничі, цуккувати польське громадянство, лаятись та ображувати, колиж українці проти цього застерігаються і протестують — крик, що це — мовляв — українці „кидають рукавицю“. Не ординарні уваги дозволяє собі навіть такий „Експрес Вечорний“, який живе тільки брудними сензаціями з кримінальної хроніки та веде спеціальну „наголовкову“ політику, перепачковуючи таким робом симпатії до червоної Іспанії.

З журналістичного обов'язку, як своєрідний документ, подіємо заяву „Дзеніка Польського“ з'яжену з цієї нагоди в числі з 30-го вересня ц. р.:

„Дз. П.“ боронив і буде боронити польського стану посідання у півд.-схід. воєвід-

Про якість порошку до зубів рішає
його лікувальна спроможність

3—3

Запорукою здорових зубів
є пінистий

порошок

„МЕРІДА“

ІЛ. ЧОЛГАН.

Літницьеві лінощі.

ЗОВ ЧОРНОГОРИ.

День заповідаєш звичайний. Сонце і літники вже встали. Встаєш і ти.

Постановляєш піти зараз до каменя Довбуша, бо давно там не був (шось три дні!), почути, що нового (що може бути на літницьку нового?) і побачити нових людей (хоч вони тепер усі подібні). Дорога веде цілий час понад Прут, що пливе під уривчастою скалою. На ній зніметься угору зелена стінка смерек, а над самим урвищем притуляться до себе дві берізки; мов зі страху, щоб не впасти в воду.

Нипаєш по горі „зеленої“, потім „жаманної“. Тихо „хоч маком сій“. Аж на запащині сіножаті зустрічаєш адміністратора одної віллі. Тіло найкращого тенора між журналістами і найвишнього журналіста між тенорами опалене на бронз мов „постумент“, „чорної сорочки“ з італійського музею; його сині очі, мов забувдики, як впевняє одна дама. Здивовано питає:

— Ви не знаєте, що ціле товариство їде на Говерлю? Вже пішли на станцію.

— Направду? Я і не знав!

Поспішаєш на станцію попрощати туристів, яких кличуть до себе сині верхи Чорногори. Вже всі в комплекті — за п'ять хвилин поїзд до Ворохти. Нараз одна учасниця пригадує собі, що забула в хаті виказку і треба забавитись у Нурмія.

Ще дві хвилини. Нараз хтось гукає:

— А ви чому не їдете?

— Я шойно тепер довідався.

— Сідайте з нами! Дивіться, які наплечники повні — перебудуємо і вас. Гроші маєте?

— Ні.

— А легітимацию?

— Ні.

— А блюзу, светер?

— Таж бачите мене перед собою. Я вібрався на пляжу, а не на Говерлю.

Знов олімпійський біг і за хвилину товариш позичає блюзу і светер, другий легітимацию, третій купує білет і коли на станцію впадає локомотива, тебе втягають до вагону. Стає лише часу, щоб крикнути до тих, що лишаються:

— А підіть до Ямного і скажіть, що мене схопили гангстери на Говерлю!

Лишається молодий спортсмен, що „на Говерлі зуби зів“ і вона його вже не тягне та літературний критик, що іронізує з туристів:

— Чи не мав рацію той жид, який казав: „Вилізуть на гору та ахкають: як там удолині чудово! Як у долині чудово, то пощо драпатись на гору?“

А тимчасом ти їдеш у саме серце Карпат — у Чорногору, до самого серця Чорногори — на Говерлю. Це називається що ти послухав непереможного зову Чорногори...

СТРІЧА НА ГОВЕРЛІ.

У Ворохті довгий постій. Ціле товариство розсідається і простягається на лоні привидної сіножаті. Господарі, до яких загостила ціла прогулькова дружина, приймають усіх увічливо і розказують, що вони саме вчора — вернулись з Говерлі.

У другій годині сідаємо на залізничку. Синьою докторова лічить, „чи хто не загубився“. Є всі: панна Гена, молодий лікар із ма-

ленькою валізочкою мов до манікірів, два медики (немає страху — можна не тільки ногу, але й голову зломити), поет зі старшинською поставою та один смотрик „фраєрське вушко“ — незвана так за те, що так прозиває всіх хлопців. Разом 8 чоловік.

Залізничка пнється щораз вище: Ардже-люджа, Завоєла, Форещенка. На мент засиніла вдалі круга „голова“ Говерлі і зникла за густою заслоною лісів.

Серед дебрів — схоронище на Заросляку: телефон, радіо, ресторан, пошта, електричне освітлення. А повітря дзвінке, як дзвінка водичка Пруту, що пливе коло Заросляка.

Товариство зміцнює свої сили. Кожен хоче набрати „альпіністичного газу“. Ще нині Говерля, завтра Шпиці — це не жарти. Шукаємо в цимнику буфету: літра кипятку 20 сот. Зава-римо зраз чаю, хоч пийвай у ньому! Тобі кожний шось тицне в руку:

— Ідьте, може ще дати?

Виходить — несогірше бути таким „прогульковим годовищем“. Тільки медик ч. 2., наливаючи собі третю склянку чаю, зідхає:

— Хто думає, що я вже наївся, той наївний.

Сонце хилиться за гори, як їдемо вперед. Ми мусимо побачити захід сонця на Говерлі!

Піаєм, а потім через Прут і починається уже „підхід“ на Малу Говерлю. Ліворуч славні каскади Пруту. Промені заходячого сонця б'ють у них і виглядає, що це не вода, а срібло паде з потужних скель. А хіба вода Пруту під Говерлю це не срібло?

Карловатий терен пнється по узбіччях і трохи заваджає, трохи помагає. А угору треба дертись щораз стрімкіше, дехто пристає відпочиваючи.

(Далі буде)

Перша брехня.

я. о.

Рице

Тільки освітою, культурою і вихованням збудемо кращу долю. Не жалуймо датків на зосилення освітніх змагань.

Сторінка без політики.

Майбутня війна та оборона цивільного населення.

Досі дали ми погляд на боеві засоби, що ворогові наносять матеріальні шкоди. А тепер представимо коротко ще такі боеві засоби, що ворогові не роблять шкоди, але утруднюють оборону і тим самим облящують напад. Тут належать т. зв. заслонюючі дими і світляні засоби.

ЗАСЛОНЮЮЧІ ДИМИ.

Це легка або рідка субстанція, розпилена у повітрі в порошинках або малесеньких краплинах, що робить його непрозорим. Заслонюючі дими витворює ворог в часі летунського нападу, щоб нападеного обезсилити, зменшити дієвість його гармат та машинових крісів при допомозі задимлення своїх гарматних станов.

Літаки витворюють дими на поверхні землі, як рівнож на довільній висоті понад землею або над водою.

Заслонюючі дими не є трішні, хоч вони й не байдужі для здоров'я, тому треба також зважити на безпеку життів і перед димами маскою, тим більше, що противник до заслонюючого диму може додати ще дими неспалені або й боеві гази.

До витворювання димів на землі уживають димових бомб, понад землею і водою т. зв. фуматорів, себто відповідних апаратів, що витворюють дим.

ДИМОВІ БОМБИ.

Димові бомби ваги 5—50 кг. наповнюють течею, що витворює дим, або фосфором. Вони вибухають негайно як лиш упадуть на землю. Їх вибух є значно слабший, як відомових бомб. Рідина дає дим рідкий, але він утримується довше у повітрі, зате фосфор хоч і дає густіший дим, та він короткотривалий. Звичайно дим з фосфорових бомб є білого кольору.

При вибуху димової фосфорової бомби розкинені кусні фосфору можуть викликати пожежу легкопальних матеріалів. Фосфорові бомби вибухають не тільки на землі, але можуть вибухнути також на означеній висоті у повітрі.

ЛЕТУНСЬКІ БОМБИ, ДИМОВІ СВІЧКИ.

Щоби продовжити час дії димових бомб, то уживають таких бомб, що по своїм упадку на землю не відразу перемінюються в дим, а тільки димлять повільно кілька до кільканадцяти хвилин. Це т. зв. летунські свічки, що витворюють такий самий дим, як і свічки ужиті на землі.

Летунські свічки виштовнюють різними мішанинами, що витворюють дим, нпр. шестихлор етану, або фосфором. Вони запалюються ударом об землю.

Смуга диму з одної летунської свічки має до 150 м. довжини. Щоби огорнути димом коло 100 м. кв. площі, треба розкинути 2—3 свічки. Мала летунська свічка, що важить 5 кг., витворює дим за 4 хвилини. Велика свічка ваги 18 кг. димить 12 хвилин.

Димові свічки, призначені до вжитку на землі, головне при обороні об'єктів, витворюють неспалений дим. Це текстурові або бляшані скриньочки наповнені масою, що витворює дим. Запалюють їх при допомозі тертя або електрики. Така свічка горить і витворює дим кілька до кільканадцяти хвилин, залежно від її величини.

При обороні уживають також фуматорів. Це одна або й більше сталевих бутель, що в них знаходиться під великим тисненням рідина, що витворює дим. Ця рідина розпилена в повітрі витворює білий дим 15—30 хвилин.

ЛЕТУНСЬКІ ФУМАТОРИ.

Це збірники з димовитворюючими рідинами: чотирихлор цинку, титану і т. д., що витворюють дим в рівній площині лету літака (зв. дим опадає з гори на долину і творить ненависну, котару), або також у площині рівній на висоті літака. Фуматор викидає рідину у виді капель, що спадаючи витворюють димову заслону. Літак за одну хвилину може витворити заслону висоти 200 м., довжини 1.500 до 1.700 м., товщини 1—3 м. Дими витворені в той спосіб фуматором не опадають на землю, але задержуються на висоті літака. Тільки при відповідних етмосферичних умовах (хмарно і без вітру) дим почасти повільно опадає на землю.

ЛЕТУНСЬКЕ ЗАДИМЛЮВАННЯ

Літаки при допомозі димових бомб, димових свічок та бомб-фуматорів витворюють заслонюючі дими на поверхні землі, а при допомозі фуматорів витворюють димові заслони також на довільній висоті над землею. Атакуючі літаки уживають димових заслон до зменшення сили вогню протилетунських машинових крісів і гармат. Витворений дим не дозволяє обсервувати із обсерваційних становищ атакуючих літаків і під заслоною диму літаки можуть легко бомбардувати й зрештувати газами ворожі становища навіть з дуже невеликої висоти.

Задимлювання машинових крісів, протилетунських гармат і обсерваційних точок вимагає задимлення більшого простору, бо рідко коли бомбардуючі літаки будуть знати докладно вогневі становища оборони. Другий спосіб ужиття димів нападаючим ворогом, є укриття поза димом самої бомбардуючої ескадри, що можна досягнути вже меншим накладом праці. 2—3 літаки з фуматорами можуть витворити димову заслону довж. на 3—5 км. При швидкості вітру на висоті заслони 10 м./сек. димова заслона перепливає над обсерваційною точкою 5—8 минут, і в тому часі заслонює ділянку бомбардуючої ескадри.

СВІТЛЯНІ ЗАСОБИ.

Світляні засоби служать літкам до освітлювання ворожого терену при стежах, бомбардуванні або в часі примусового злету. Але світляні засоби уживають також і на те, щоб осліпити вогневі становища оборони.

Світляна бомба ваги 1—2 кг. світить 1—2 мин. Бомба викинена з літака відчиняється по кількох секундах і її ледунок, що видає світло, опадає при допомозі легкопаду зі швидкістю 2—5 м. на секунду і горить жарким білим світлом та освітлює терен під собою. З висоти 600—800 м. така бомба освітлює поверхню коло 1 кв. кілометра. Світляна ракета служить до освітлювання і сигналізації. Вона має також легкопад і спадає поволі. Коли не має легкопаду, то спадає дуже швидко і освітлює терен тільки короткий час. Вогонь сигналізаційної ракети має колір всіх кольорів веселки.

— Я?.. До вас?.. Зі собакою? Адже це наша собака!

— Моя собака? В мене в домі собака?..

Непорозуміння швидко вичинилося. Собака зайшла зовсім випадково і в вигині, одначе підчас виборів історик голосував проти Мюссета.

НАЙДОВШИЙ МІСТ В ЕВРОПІ

Минулої неділі відкрили в Копенгагені для вжитку публіки найдовший міст в Європі, перекинений з острова Маснедо на Фальстер. Перший перейшов мостом король Христіан у гваристів міністрів і представників чужих держав.

Міст коштував два мільйони фунтів стерлінгів. Його збудувала англійська фірма. Його довжина тільки над поверхнею води річка 1 англ. милі, 749 ярдів, значить майже 100 ярдів довша, як міст перекинений із Шотландії над рікою Ферте.

Однач цей новий європейський міст менший від мосту у Сан Франціско, який має 8 і пів миль.

КІТКА ЗАТРУЇЛА СЕБЕ І ДВОЄ ДІТЕЙ.

Камінар із Іссі Ле Муліно Бріер та його жінка виїхали вчором із дому. Їх діти, 4-літній Моріс і півторарічна Фернанда вже спали і з ними спала теж і кітка.

Кітка прокинулася, пішла до кухні, де на газовій машинці стояв горнець із молоком. Кітка вискочила на кухонку, випила молоко і скачучи вниз відкрутила задню лапкою газовий кран.

Небаром ціла кухня і кімната, де спали діти, наповнилася газом. Коли родичі вернулися додів, діти і винувниця нещастя — кітка були вже мертві.

КАРА ЗА ДИКУ КАЧКУ НА ПІДСТАВІ МІЖНАРОДНОЇ УМОВИ.

В Кензасі, як повідомляє Райтер, якийсь Віліям Стилль забив дикую качку і зате поставили його перед судом застосувавши кілька параграфів.

Перш усього суд закинув Стиллеві, що він полюючи на дикую качку порушив умову, що її заключили Злучені Держави з Англією в 1918 році. Ця умова заборонювала полювати на дикіх перелетних качок.

Крім того Стиллеві закинули, що він стріляв до качки з авта, з ловецької зброї, до того набитої більше як трьома набоями і що в часі коли стріляв не викупив ловецького дозволу. Стилль заявив, що вбив дикую качку з гододу, і що не знав про існування умови.

Це вяснення не мало значіння для судді. — Незнанням закону ніхто не може оправдуватися — заявив він і засудив Стилля на кару 25 доларів.

ГОЛОВНИЙ ДОСТАВЕЦЬ КАШТАНІВ ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА.

Ернест Рено, поет і б. поліційний комісар подє такий свій спомин:

Президент Франції Любе був простою людиною, що не привязувала великої ваги до етикетки. Його найбільшою приємністю були проходи по місті „інкогніто“.

Якось одної осені, у зимний і непривітний день підійшов Любе до торговця, який розложився під муром якоїсь каварні і купив у нього за кілька су гарячих каштанів, щоб загіртіти в руки. От, звичайна привичка багатьох парижан. Любе був переконаний, що торговець не пізнав його і усміхнувся вдоволенний, коли він сказав до нього: „Мій друже!“

Одначе, чи перекупень пізнав президента, чи хтось йому сказав, що покупцем був президент Франції — чергового дня над будкою появилася велика вивіска:

„Доставець президента французької республіки“.

Правда, ця вивіска не висіла довго. Ще того самого дня поліція зняла її, хоч перекупень погрожував судом, доказуючи свої законні права.

ГОСТРА КАРА НА ВЛОМНИКІВ.

Один із дослідників карного права в Китаю описує у віденських часописах цікаві дані, які торкаються законодавства аперед 2.000 літ. Суддями були вчені, яких іменували князі і вожді. Ці судді проголошували неанайчно гострі присуди. Навіть за дрібні провини карали кримінальною в'язницею. Одначе найгостріше карали вломників. Кожного злодія чужого майна карали смертю. Цю кару стосували теж до найближчої рідні вломника — жінки і дітей.

Ажкогоді виводжує раси й веде до загубелі

Вплив собаки при виборах до Французької Академії.

Звичай вимагає, щоб кандидат до Французької Академії зложив перед виборами візити всім академікам.

Рідко хто відступає від цієї традиції. Хто не хоче й підчинитися, тому краще й не виставляти своєї кандидатури.

Альфред Мюссе, який вже замолоду мріяв про Академію, не прибував підчас традиційних відвідин відного з „безсмертних“. Одначе останні його відвідин не були зовсім удачними.

Того дня виправився він поза місто, до відлі якогось поважного історика. Ледви ввійшов він у вітальню, як до нього кинувся якийсь величезний пес, мело що не перевернув його, лизнув по лиці і поваляв чистий як сніг ковчир кандидата до Академії. Мюссе насмію обомовився перед собакою.

Появився господар, нахмурений, воркотливий... Розмова не клеїлася.

— Ви пишете тільки вірші?

— Ні, і прозу.

— А, і прозу... Віршів я — знаєте не читаю...

Собака вертілася і тягала по дивані подушку... Слуга приніс вино й перекуску. Собака відразу кинулася на мясо. Мюссе ласкаво поклепав їй.

— Ви мабуть любите собак?

Старець стиснув плечима.

— Я? Собак? Я ненавиджу собак, дорогий пане, я не терплю собак...

— Вибачте, але той приємний песик...

Старець скипів.

— А що маю робити, коли ви приходите до мене а цим нахабним звірем?

ДІМ МОДИ

має у великій виборі матеріали на мужеські бельські
убрання від 23' — зол. — та оригінальні англійські
купони від 135' — зол.

Львів — будинок Готелю Європейського
ОБСЛУГА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

Як старости мають приймати публіку.

Прем'єр міністрів і міністер внутрішніх справ ген. Славой-Складковський ствердив, як подає ПАТ, що його розпорядку у справі призначення інтересентів старостами та у справі відношення урядовців до населення як слід не виконуються. Наслідком того міністер видав новий розпорядок, яким велить усім воеводам справити, чи старости й урядовці держаться директив про призначення інтересентів, і контролювати, чи зміст тих розпорядків уміщено на видному місці в локалях старостів, громадських урядів і поліційних станиць. Одночасно міністер остерігає, що потягне до строгої відповідальності всіх, хто порушить його приказ.

Слід пригадати, що згадані розпорядки, видані в серпні та жовтні 1926. р., містять такі приписи:

1. Приймати і полагоджувати інтересентів слід правильно кожного урядового дня в год. 10—12.
2. Форма полагоджування інтересентів мусить бути конкретна і компетентна, отже полагоджувач урядовець мусить бути до цього у-

правнений з рації свого становища або з титулу делегації. Продовжування приймання і полагоджування інтересентів поза обов'язкові години має залежати від числа зголошених осіб і від часу, потрібного до їх полагодження.

3. В кожному старостів біля входу слід уладити можливо більшу кімнату з місцями до сидження. До цієї кімнати почавши від 9. год. рано має доступ кожний громадянин, що хоче особисто представити якусь справу старості. Визначено, який не хотів би когось випустити або вказати дороги до кімнати прийняття, слід видати негайно зі служби.

4. З інтересентами слід поводитися справедливо, не роблячи ніяких різниць з огляду на походження, віроісповідання і суспільне становище інтересента.

Кожний громадянин, якого староста не прийме до трьох днів, уповноважений безпосередньо вислати скаргу на руки міністра внутрішніх справ письменною або телеграфічною дорогою.

Акція підмоги в будові вселюдних шкіл.

У середу, 29. вересня, відбулась у Львівській Шкільній Кураторії пресова конференція у зв'язку з „Тижнем вселюдної школи“, що його організує Товариство допомоги в будові вселюдних шкіл. Цей тиждень є імпрезою, що має спричинитися до збільшення зацікавлення громадянства акцією будови шкіл та принести одночасно організаторам нові фонди на переведення їх плянів.

Голова Окружного Товариства у Львові п. Г. Блажевський виголосив невизначено змістовий і совісно підготований реферат, у якому змалював присутнім на конференції незвідний стан вселюдного шкільництва, зокрема просто жахливий стан, коли йде про відповідні приміщення та будову нових шкіл. Правда, для нас ці речі не нові. Ми знаємо аж надто добре, який стан шкільництва у Східній Галичині і які його потреби. Знаємо теж, як мало значать усі ті праці, що їх ведуть і як далеко вони не заспокоюють голоду освіти, голоду школи українського населення. Проте ця акція на правду корисна, хоч до засобів і напрямків у навчанні українських дітей ми мали і маємо сильні застереження.

У шкільному році 1937/38 повинно до вселюдних шкіл у Польщі ходити п'ять і пів мільйона дітей, однак через недостачу учительських етатів і ще більше через брак шкільних будинків більше, як мільон дітей залишилося без шкіл. У бюджеті на 1937/38 рік на будову шкіл призначено тільки символічну — як П. назвав референт — суму 50.000 зол. Увесь тягар праці спадає на громади, які вже й так сильно обтяжені. Щоб громадам облекшити їх працю, створено Товариство підмоги в будові вселюдних шкіл, яке від 1933. р. зібрало приблизно 12 мільйонів зол. У львівській окрузі т-во видало вже 1,326.400 зол. позичок, за які вибудовано 900 нових шкільних салів.

Свій реферат пояснював прелегент світлинами різних шкіл, які можна різно називати, тільки не школами. Конференцію скликало т-во на те, щоб при допомозі преси повести пропаганду за приєднанням нових членів та збільшенням жертвенності на цю ціль. Від 2. жовтня починається згаданий уже вище „Тиждень вселюдної школи“, підчас якого переведуть у Львові та в інших місцевостях вичерпні збори.

Зїзд відпоручників

УКРАЇНСЬКИХ ПОВІТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ, ОКУПОВАНОЇ РОСІЙСЬКИМИ
ВІЙСЬКАМИ В ТЕРНОПОЛІ 1917. Р.

(Докінчення.)

Після реферату розвинулась широка кількохгодинна дискусія, що оберталася коло питання політичної орієнтації та упорядкування громадських справ.

О. Матковський з Босир вказував, що наша орієнтація не може бути російська, бо селянські маси стоять за Австрію. Колиб ми орієнтувалися на Росію, відштовхнулиб їх від інтелігенції і пірвали сильний зв'язок, що нині існує.

Проф. Іван Франчук підкреслював, що годі нам орієнтуватися на Австрію, коли вона наших людей вшас, а актом 4. XI. 1916. відступила Галичину полякам. Не можна теж покладати великих надій на революцію і демократичні російські кола, бо — як показують події на Україні, що відбуваються на наших очах — вся російська демократія настроєна вороже до українських домагань і тому годі сподіватися, щоб до них прихильно поставилися російські установчі збори. Наша орієнтація мусить бути тільки на вільну Україну.

Нав'язуючи до настроїв маси, про які згадав о. Матковський, підкреслював о. Скасків, що справу проведу є не йти за масою, але виробляти у неї таку орієнтацію, про яку говорив проф. Франчук.

Андрій Шмігельський вивислював, що дійсно селянство було зорієнтоване на Австрію, але події з 1916. р. ті симпатії дуже остудили. Не

можна теж числити і на російських соціалістів, бо соціалісти і російські і польські ворожі Україні. Тому треба орієнтуватися на себе самих і таку орієнтацію поширювати між масами.

О. Кислевський замітив, що до подій, які прийшли, ми не були підготовані. Революція рушила українську стихію, але проти неї виступає російська демократія з Керенським. Наша орієнтація не може бути на Росію, але на Австрію, бо в ній все можна буде здобути відповідні права.

О. Волянський ствердив, що всі передбідники уважають нашою ціллю вільну Україну і той дезидерат треба виразно й голосно ставити та до такого ставлення справи закликати російських українців. Коли треба нам буде стати по котрійсь стороні, то очевидно станемо по тій, що запевнить нашої нації найбільші здобутки.

О. Колянковський радить не кермуватися почуваннями, але вести реальну політику, а такою є орієнтація на Австрію. З нею не треба зривати, щоб цього не визискали наші противники проти нас.

Забравши вдруге слово, пригадав о. Матковський, що наша політика, яка ставить собі метою вільну Україну, вимагає великої сили народної, бо тільки з силою в політиці числяться. Потрібної сили нема ще у російських українців,

тому на нас, галицьких українців, лежить обов'язок добути в себе таку силу, щоб стати до помічі і російським українцям і Австрію заставити респектувати наші домагання.

Широку дискусію викликали теж справи громадської адміністрації. Зачав її о. Матковський, що в довгий промові порушив справу громадських рад, двірських обшарів, податків на потреби громадської адміністрації, урядової мови, контролі над громадською господаркою, сиротинських рад громадських і т. д. Він вказав, що санацію в громадських справах можуть принести тільки нові вибори, які треба перевести в спосіб, запропонований референтом.

Петро Пазюк розвинув проект виборчої ординації для міст, опертий на національних куріях.

Проф. Брикович вивислював урядовий проект виборчої ординації до рад повітових і краєвої, виготовлений окупаційною владою, як також проект виборчої ординації до харчевих управ по громадах.

У цій справі забирали теж голос д-р Брикович, Бохонко, Саф'ян і Музичка. Особливо о. Жишлена дискусія велася над виборами до харчевих комітетів. Усі майже бесідники (о. Скасків, о. Матковський, о. Кислевський, Пелех) заступали погляд, що харчеві комітети покликані не так для заспокоєння потреб населення, як радше для влекшення прохарчування війська, і станули на становищі, що нам у них не треба брати участі. Коли вони кінче потрібні окупаційній владі, то нехай вона радше творить їх при допомозі номінації. При цьому підношено також, як дошкують селянству військовій реквизиції і то по цінах, що далекі від ринкових, та прийнято домагання звернутися в цій справі з окремим меморіалом до краєвого комісара До-

ВЯЧЕСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ

Як чоловік зійшов на пана.

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козина.

Веселе оповідання про молодця, що зводять із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партию“, чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорості.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

рошенка й опублікувати його в київській „Раді“ (П. Ковальський, о. Матковський).

Цілий гурт бесідників (Boхонко, Скасків, Матковський) домагалися реактивування філій і кружків „Сільського Господаря“ для оборони інтересів селянства, яким можна теж поручити функції харчевих комітетів.

Реферат у справах шкільних виголосив проф. Миколаєвич. Він представив занепад шкільництва від 1914. р. та ті шкоди, які через це понесло громадянство, і поставив домагання, щоб по всіх громадах реактивовано народні школи як школи приватні під кермою і наглядом Українського Педагогічного Товариства, даючи йому право накладати громадський податок на удержання шкіл та рішати в справах підручників і навчання. В цій справі забирали голос о. Матковський, П. Ковальський, о. Скасків, д-р Брикович, проф. Музичка, проф. Боднар і проф. Пелех.

Після покінчення дискусії над справами, що були на порядку нарад, краєвий зїзд ухвалив покликати до життя Українську Краєву Раду окупованої території, зложену з представників повітів та вибрав на винесення комісії-матки (д-р Вітошинський, П. Ковальський, о. Волянський) езекутивний комітет з 7-ох членів у такім складі: д-р Вол. Білинський, проф. Іван Боднар, проф. Іларіон Брикович, д-р Степан Брикович, д-р Антін Гарасимів, д-р Іван Калин, о. Гр. Скасків. Зїзд ухвалив також цілу низку резолюцій, з яких наводимо резолюції в справах а) політичних, б) шкільних.

1) Краєвий зїзд українських відпоручників окупованих повітів у Тернополі з 10. липня 1917. р. стверджує, що ідеалом всіх українців є самостійна Україна.

2) Якби на мировій конференції не вдалося створити самостійної Української Держави й український нарід мусів би залишитися в границях держави австрійської та російської, краєвий зїзд домагається: а) в Австрії поділу Галичини на східну українську і західну польську, при чому східна Галичина з Буковиною буде творити окремий український коронний край з соймом у Львові; б) в Росії утворення самостійної Української Республіки з власним парламентом у Ки-

еві, яка з російською федеративною республікою буде мати спільні тільки справи заграничні і монетарні.

3) Краєвий з'їзд домагається відшкодування за всі страти, спричинені невинними арештуваннями і засудами.

4) Краєвий з'їзд домагається допущення відпоручників українського народу до участі в мировій конференції для оборони інтересів української нації.

5) Краєвий з'їзд рішає покликати в кожному повіті до життя Український Повітовий Комітет з 15 членів та утворити Українську Краєву Раду в Тернополі, до якої кожний повіт делегує 3-ох відпоручників.

6) Краєвий з'їзд рішає покликати до організації, ведення і нагляду над українським шкільництвом, народним і середнім, окупованої території Українське Товариство Педагогічне в Тернополі, що виконувати буде ті обов'язки через Виді, вибраний згідно з його статутом.

7) До ведення шкіл на місцях покликується місцеві Кружки У. П. Т. Їх права й обов'язки означити окремий правилник.

8) Видатки на удержання шкіл з платнею учителів та інспектора покривають ті, що зі школи користають. Рада громадська має право ухвалити, що ті престації будуть стягатися з цілої громади в спосіб, практикований перед війною.

9) Коли би при губернським комісарі була покликана для вирішення шкільних справ окрема комісія, зложена з представників всіх народностей, Українське Пед. Товариство делегує до неї в порозумінні з Українською Краєвою Радою в Тернополі 3-ох фахових представників, які сповняти будуть свої функції так довго, доки населення через свої організації не ухвалить зміни населення через свої організації не ухвалить змін у цьому напрямі.

На основі записок протоколів нарад подав
Іван Брикович.

Управа Львівських Телефонів П. А. С. Т.

повідомляє П. Т. Абонентів львівської мережі, що від 1. жовтня 1937 р. обов'язують нові знижені тарифи, а саме:

оплата постійна в тарифі А зомість 13 — 12 зол.

оплата постійна в тарифі Б зомість 20 — 18 зол.

Контингенти розмов без зміни.

Оплата за розмови позаконтингентові в тарифі А замість 8 сот. за розмову — 7 сот., в тарифі Б без зміни себто 6 сот.

Жених, пиріжки й сметана.

Всякі позначки вишували сусідам, що в домі пані смеритованого радника Терапонтія Хробачка від тижня приготується небуденна подія.

З меблів, що могли почванитися преданням родоводом ще від прабабки пані радникової Агафії — знято покривці й вони Бог зна по яких літах знову побачили денне світло. Генеральні порядки, здається, добігали щасливо кінця.

На щойно випрасованих і розвішаних фіранках не слідно було штудерно позачиваних дірок. Обмиті з куряви головки пеларгоній і петуній самопевно вихилилися із вікон.

В суботу під вечір почалася друга дія вистави: „Кулінарний Вавилон“. Залишилася ще остання головна жюра — пиріжки з сиром — найбільший присмак очікуваного гостя — майбутнього зятя — як донесла пані Агафії її „тайне розвідка“. Вкінці й ті вдалися на причуд добре. Бракувало ще сметани.

„Біжи ж Парано і не чепурися! Літра сметани! А не забудь — про причинки!“

„Де? Дивіться, питає де. А ти ж винишня? Певно в „Маслосоюзі“ хотілаб? Знаю, знаю тебе! Від того „показу рідного промислу“ — в голові дівці перевернулося! Все теревенить: свій до свого — тай свій до свого. Розуму вчити мене хоче! — Ні годубко, ні! В Рузі купи сметану.“

Зближалась довгождана — велика хвилина. По голові пані Агафії — стрибали думки без ладу: торт, освідчини, омаста, крем, заповіді, пиріжки, весілля, віно, сметана.

Нераз несмілий бренькіт дзвінка.

„Просимо, просимо, гості!“

В кімнату увійшов пан ад'юнкт Щипавка. Чорний, святочний одяг, велика китиця рож в його руках говорили самі за себе недвозначно. Сповнилися мрії пані Агафії — одначка — наперекір завислим язикам сусідів таки діждалася — жених.

Засіли за стіл: горілочка, борщик, печеня. Пан Щипавка заїдав смачно.

„Пане Щипавка — вгадайте, що прийде тепер?“

„Ние знаю“.

„Ану — щось, що дуже любите!“

Пан Щипавка почервонів по вуха, панна Памфілія спустила ніби соромливо очі.

„Вгадайте“ — настоювала радникова.

„Дідійсно — не знаю“.

„А що ж найбільше Вам смакує?“

„Ггг... пиріжки“ — заблещав блаженно наче овечка пан Щипавка.

„Парано!“

Отворились двері і на полумиску — парувала купа пухленьких пиріжків.

Панові Щипавці розвивався язик. Пані радникова нагорнула йому з добрим чубом пироги. „А тепер ще сметани — пане Щипавка!“

Пиріжок за пиріжком зникав з тарілки. Нараз вірвався м'яскіт — і очі Щипавки заціпали мов у когут, шия видовжилась, горлянка почала виконувати несамовиті рухи. За тим — хрунькнуло — раз, другий... „Що Вам, Пане Щипавка? — ось вам вода“...

Неждано роздався якийсь хавкіт і з рота пана Щипавки — вистрілив — плп-п-ррі-жжжж, добрий кусень нерозжutoї муки, обліпленої сметаною.

Вид пана Щипавки був більш як жалюгідний. На чолі грубі краплі поту, на чорних вилогах святочного одягу — зіплені груди муки. Із густої як масло сметани недискретно виривався клубочок рудених волосків — Рузі.

Пан Щипавка не міг ще прочунати і не встиг собі освідомити, що йому робити — зірвався нараз ізза стола, щось белькнув, чаркнув ногами — і прожогом опинився — на дворі...

На другий день у крамниці Рузі діялась дантейська сцена, — не важко догадатись. Не важко й догадатись, що по цій сцені нога пані Агафії — не переступила вже більше порогу золотоволосої Рузі. Та не кожний мусить здогадатись, що від того дня пані Агафія стала — найревнішим покупцем сметани й набілу тільки Маслосоюзу.

Шеновні Пані радникові й нерадникові! І ви, панночки під вінець! Хочете ризикувати женихом — купуйте „густу як масло“ сметану з причинком тільки у золотоволосих Рузі!

І. Ф.

Що каже перший чоловік генеральші Скобліної про справу ген. Мілера?

Париський щоденник „Севодня“ подає інтерв'ю з балетмайстром Плевінським, першим чоловіком генеральші Скобліної, що тепер живе у Латвії. Він вважає, що участь його б. жи-

ки у скопленні ген. Мілера виключена, зате зле висловлюється про ген. Скобліна, який мав часті тайні конференції з якимись чужинцями в Парижі.

Присилайте передплату!

ДО КОНЦЕНТРАЦІЙНИХ ТАБОРІВ.

У Палестині замкнули в концентраційному таборі кількох арабських діячів у зв'язку зі замахом на комісара Галілеї.

— О —

ГАЛЛЕР ГОЛОВОЮ ОБЕДНАНОЇ ХД І НПР.

Санаційно-ендещий „Дзєннік Польскі“ пише, що головою об'єднаної ХД (христ.-демократ.) і НПР („народової партії праці“) буде ген. Галлер, та що він уже згодився прийняти головуство цієї групи.

НОВИНКИ.

— КОМУНІКАТ. Управа Львівських Телефонів П. А. С. Т. повідомляє П. Т. Абонентів, що зсі зміни щодо назви фірм і т. ін., до телефонічного списку на рік 1938 повинні бути зголошені найпізніше до дня 15. жовтня 1937 р. включно.

— Найсолідніші футра тільки у Юліана Гушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46.

— Інавгурація академічного року гр.-кат. Богословської Академії у Львові відбудеться в неділю, 3. жовтня ц. р. в будинку при вул. Коперника 36, з такою програмою: год. 9. торжественна Служба Божа в церкві св. Духа. Від год. 10.45 в авлі: 1) хор питомців: Г. Айзенгут; Буря; 2) звіт о. ректора за акад. рік 1936-7; 3) виклад о. д-ра Ст. Сампари: „Релігія в основах людського життя; 4) Смичковий квартет: В. Барвінський: Скерцо-Думка, П. Пшеничка: Ой, пряду, пряду; 5) Оглядання музею Академії та молитовниці.

— Посвячення пам'ятника о. Віктора Матюка в Карові. Пригадуємо, що в неділю 3. жовтня ц. р. відбудеться в Карові (повіт Рава Руська, остання залізнична станція Угнів) посвячення пам'ятника композитора-громадянина о. Віктора Матюка. Відїзд зі Львова (з головного двірця) в неділю, год. 7.30 ранком; на станції Угнів чекатимуть підводи. Жертви на пам'ятник прохаємо слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. Третього Мая 15, чекове conto: 503.267, на вкладкову книжечку ч. 12.900 (Пам'ятник о. В. Матюка).

— Мистецьку виставу в салях Європейського готелю у Львові продовжено до неділі, 3. ц. м. включно. Для груп і прогульок вступ знижений.

— Російський гурток баладастичників „Волга“ дасть у Львові два концерти, в суботу та неділю 2-го і 3-го ц. м. у салі при вул. Зиморовича 8. Білеті від 50 сот. до 3 зол. у складі нот Сайфарта на вул. Академічній. Початок г. 8.30 веч.

— Вистава образів І. Грицьковської і Т. Тишкевичевої розпочнеться в неділю, 3. ц. м. в домівці львівського Союзу артистів пластичів при вул. Дідушицьких ч. 1. І.

— Цирк Станевських у Львові. Репрезентаційний головний відділ відомого у всьому світі Цирку Станевських приїхав до Львова та розтаборився, як звичайно, при вул. Пелчинській. Інавгураційна вистава відбудеться в п'ятницю 1. жовтня. Теперішня програма незвичайно багата й оригінальна та перевищує все, що досі ми в цьому цирку колинебудь бачили. Атракційні програми є виступ ансамблю 14-ох абісінців, фільмової зірки Люїзіти Лер, любимиця публіки Броніслава Броновського та відомих італійських кльовнів Карльо Медіні. Крім того в програмі кожного вечора тресура звірів, арабських коней, малі і куцики та кільканацять інших знаменитих точок. Як звичайно, так теж і тепер, відвідувачі цирку матимуть повне задоволення. Молодь і дітей зацікавить багатий звіринець. Подробини в афішах.

— Студентські легітимації. Міністерство вищої освіти і освіти в порозумінні з міністерством шляхів продовжило до кінця жовтня ц. р. важність шкільних легітимацій, виданих студентам вищих шкіл, до кінця жовтня ц. р.

— Залізничні знижки, призначені на основі білетів участі Ліги Підтримки Туристички обов'язувати будуть у жовтні при виїзді до таких місцевостей: до Закопаного до 31. жовтня, до Залізнич до 31. жовтня, до Яремча, Татарова, Ворохти, Косова та Кут до 20. жовтня. Білети участі, що уповажнюють до 66 при залізничній знижці, дешевого готівкового побуту у пансіонатах і зниженої кліматичної такси продовжують бути підорожжя та кіоски т-ва „Рух“.

— Летунська школа у Станіславові. ЛОП урухомив у Станіславові летунську школу. Вийде з неї ц. р. коло 60 пілотів. Під летунську пристань закуплено площу, на якій станує летунський будинок і гангав. Це поготовлено.

Ч. 215.

праці для урухомлення через Станіславів ле-
тувської пасажирської комунікації.

— Довеще свято. Виділ Ловецького Т-ва
«Тур» пригадує членам і прихильникам, що в
«Тур» пригадує членам і прихильникам, що в
«Тур» пригадує членам і прихильникам, що в

— Нова кацапська рептилька. У Львові появи-
лося перше число «церковно-народної газети»
під назвою «Карпатський Звон». Відповідальний ре-
дактор — Михайло Цибрицький. Як зачувати,
адміністратора Лемківщини, о. д-ра Якова Мед-
вешського.

— Спершу дозвіл, відтак заборона. В дивних
умовинах приходить працювати культурно-
освітнім установам по наших селах. Ось ще один
приклад: Читальня «Просвіти» в Плугові отрима-
ла дозвіл на відігравання вистави п. з. «Заклятий
Яр» з датою дозволу 16. вересня ц. р. на день
19. вересня. Але зараз на другий день з датою
17. вересня отримала читальня зі староства пи-
сьмо такого змісту: «На засадзе... і т. д. цофам
удзельоне в дню 16. 9. 1937. Ч. В:32 везволене
на ужондзене в дню 19. 9. 1937. в Плугове прежде
ставеня пт. «Закленти яр» в салі дому Просвіти
і закауен одбиця такового з увагі на спокуй,
пожондек і безпеченство публічне».

— «Адвокати» і «меченаси». У зв'язку з не-
далекою сесією сойму та сенату виринули зно-
ву проекти реформи устрою адвокатури. Пе-
редбачується ввести поділ адвокатів, як це ді-
ється у Франції та інших державах. Отже є
проект поділити членів палести на дві катего-
рії: адвокатів і меченасів. Тільки тій другій
категорії прислугувало би право виступати пе-
ред найвищим судом та адміністративним три-
буналом.

— Нові старости. Міністр внутрішніх справ
іменував радника львівського воєвідського у-
ряду, д-ра Яна Помянковського повітовим ста-
ростою в Березові, старостою в Кольбушовій
Мих. Сенкевича старостою в Переворську і ві-
цестаростою в Сокалі Яна Шерфа керівником
староства в Кольбушовій.

— Тартаки не мають матеріалу. В держав-
них тартаках у Микучині, Болехові і Брош-
неві припинено працю з причини браку дерев-
ного матеріалу. Те саме сталося в інших тарта-
ках, наслідком чого багато робітників опини-
лося без праці. Майже всі державні тартаки у
станіславському воєвідстві стоять бездіяльно.

— Польські математики в обороні держави.
У варшавській політехніці розпочався 29. ц. м.
третій математичний зїзд при участі польських
і чужинних математиків. Після привітних про-
мов зїзд рішив вислати чолобитні привіти до
президента Мосціцького і марш. Сьміглого-
Ридза з запевненням, що польські математики
готові служити в обсязі своїх спеціальностей
фаховою допомогою для оборони держави.

— Ограбів гр.-кат. пороха. На дім гр.-кат. па-
роха в Королівці, борщівського повіту, о. Вік-
тора Райда напав вночі Едмунд Любінець-
кий і стероризувавши домівників, украв 450 зол.
золотий годинник з ланцюжком і золоті спинки
звільної вартості 400 зол. Після грабунку бан-
дит утік до недалекого ліса. Грабіжжик був о-
зброєний в дубельтвіку і втятий кріс.

— Пожежа в кіні. У львівському кіні «Метро»
при вул. Личаківській підчас висвітлювання
фільму «Герой» вибухла пожежа. Запалилася
фільмова тасьма і в одну мить вогонь охопив
цілу операторню. Коли оператор і його поміч-
ник не могли загасити вогню, покликані пожеж-
ну сторожу. Тимчасом на салі між публікою,
зложеною з кількох осіб, настав переполох.
Всі кинулися втікати. На щастя обійшло-
ся без поважніших випадків, тільки по-
печеного оператора відставлено до шпиталю.
Операторня була обезпечена.

— Влом до кооперативи в Красній комином.
Пишуть нам з Калушини: До крамниці коопе-
ративи «Віра» у Красній, калузького повіту, де від-
довшого часу якийсь злодій викрадав товар,
вломився мн. неділі, 26. 9. ц. р., через комин
Микола Гашук, парубок з Красної. На своє не-
щастя зустрів у кооперативі крамаря А. Федотю-
ка та його товариша. Тому дав ногам знати та
погнав чи, як кажуть, крамар постріляв його в
хоту, тож не мав змоги втекти і попав у холоду-
гу. Підчас ревізії у хаті Гашука знайшли речі, що
походили з попередніх крадіжок у кооперативі.

— Засудили комуніста. Перед судом присяж-
них у Самборі відбулася розправа проти Івана
Петрини під закидом комуністичної діяльності.
Свого часу він вернувся із заграниччя і при реві-
зії границя сторожа знайшла при ньому кому-
ністичні брошури, які сконфісковано. В Самбо-

рі поліція мала над ним дальший нагляд і при
ревізії в мешканні знайшла знову комуністичні
друки. Розправа скінчилася засудом на 4 роки
в'язниці і втрату громадянських прав.

— Молоді розбійники. На лаві обвинувачених
у Станіславові засіли 17-літній Мечислав Лісов-
ський та його товариш Едмунд Кінер. Вони хо-
тіли дістатися до Еспені, а що не мали грошей
на дорогу, рішили роздобути їх розбоєм. Отже
напали на урядовця Макса Ріде і побили заліз-
ними штабами до безтями. Грабунок не адався,
але за те Кінер дістав рік в'язниці, а Лісовський
8 місяців.

— Краєва хроніка. До хати 47-літнього Семка
Вонюка в Битковій пов. Зборів хтось стрілив
крізь вікно, вбиваючи його на місці. — В селі
Святим ярославського повіту 27-літній Петро
Горак убив мотикою в полі 60-літнього Луку Го-
река. — На полі біля Котова пов. Добромиль
знайшли тіло 24-літньої Марії Максимович, яку за-
стрілено при крадіжці конюшини.

— Страйк у Лодзі триває далі. В останньо-
му часі до страйку приступило 600 робітників і
халупників, що шиють трикотеве білля. Ледви
перед двома тижнями зліквідовано страйк ха-
лупників, який скінчився умовою. Тому що пра-
цедавці не додержали зобов'язань, халупники
розпочали страйк наново.

— Підпалив наречену. В Отвоцку сталася по-
дія, що характеризує вірно теперішню молодь.
18-літня Вацлава Собеняк святкувала свої іме-
нини. Вечором прийшов до неї молодець, що
вважав себе її нареченим. Негло він побачив на
пальці дівчини перстень, який дістала вона від
іншого поклонника. Коли на його бажання во-
на не хотіла стягнути перстень, молодець схо-
пив зі стола фляшку з денатурованим спиртом,
обляв на ній вбрання і підпалив. Дівчина стану-
ла в одну мить у вогні, а злочинець утік. На її
крик прибігли домівники, але заки згасили во-
гонь, дівчина тяжко попеклася.

— З Польщі. Окружний суд у Яроціні засудив
купця Едмунда Гацковського на 6 місяців за об-
разу президента Мосціцького в похміллі. — З
ріки Раби під Мисленицями добули тіло Франца
Ручинського, директора місцевої каси ощадно-
сти. — Польський лет у стратосферу, що мав
відбутися при кінці вересня ц. р., відложено на
жовтень. — З ріки Варти козо Чарторій під По-
знанем добули ледви живого 15-літнього М. Ру-
жицького, який перевернувся з каяком. Два його
товариші втопилися.

— Летунська катастрофа. Оподалік англій-
ського летовища Зеланд розбився військовий лі-
так. Два летуни знайшли смерть. На поміч ки-
нулося дев'ять робітників, що працювали неда-
леко, але при вибуху збірника з бензином їх
тяжко попекло.

Останні вісти.

СОВІТСЬКИЙ ЛІТАК ПЕРЕЛЕТІВ ПОЛЬ- СЬКИЙ КОРДОН.

Військовий совітський літак перелетів 28.
ц. м. польсько-совітський кордон біля Юцевич
у вілейському повіті. Коли совітські летуни зорі-
єнтувалися, що вони вже на польській терито-
рії, відлетіли до СССР.

У КЛЯГЕНФУРТІ ВИКРИЛИ ТАЙНЕ БРАНКО- ВЕ БЮРО КОМУНІСТІВ.

У Клягенфурті викрили тайне бюро, яке на-
бирало добровольців до Еспанії. За посередниц-
твом того бюро, яке зорганізували комуністи, ви-
слано досі коло 100 добровольців, самих юго-
славянських громадян. Шеф бюро втік, але всіх
його співробітників арештували.

Зі судової салі.

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС ОУН У ЛЬВОВІ.

Другого дня процесу проти Олени Жарської
і 9-ох товаришів допитували прокураторських
свідків та зізнавав графолог і знавець політич-
них справ Хожевський.

Третього дня процесу (четвер) дальше від-
бувалися допити свідків. Присуду в цьому про-
цесі слід сподіватися в п'ятницю.

Дописи.

КАЛУЩИНА.

Ясень здав пам'ятник «Руській Трійці». Ясень
місце уродження одного із членів «Руської Трійці» —
Івана Вагилевича, святкував 22. 8. ц. р. окремим свя-
том 100-ліття «Руської Дістрової». На свято зійшлися
численні громадяни Ясеня та довколишніх сіл. У па-
м'ять свого славного уродженця І. Вагилевича та його
товаришів, членів «Трійці», адигнено сільськими за-
казами читальні «Просвіти» та родини Вагилевича са.

ред села гарний каміний пам'ятник в відповідним на-
писом. Різночасно устало у місцевій церкві пропа-
м'ятну таблицю в честь «Руської Трійці».

Концерт Дуди. Для 3. жовтня ц. р. відбудеться в
Калуші на окреме запрошення другий концерт урожен-
ця Калушини п. Михайла Дуди при співучасті сопра-
на п. Вал. Дубрівної, відомої калузькому громади-
ству з удатних співочих виступів попередніми роками.

Спорт.

МАСОВІ ЗГОЛОШЕННЯ ЗМАГУНІВ ДО НАКОЛЕС- НИЦЬКОГО БІГУ.

До наколесницьких змагань, що відбудуться під
неділі на трасі Львів—Пісочна—Львів та Львів—Мико-
лаїв—Львів заплановано масово оголошення. Крім усіх
змагунів «України», самбірський «Дністер» оголосив
6 наколесників, львівська «Зоря» 8 наколесників і Ска-
ла-Стрий 1. Крім того сподіється організатори оголо-
шеня волинських наколесників. Деякі львівські фірми
оминали ще додаткові нагороди для змагунів, які бу-
дуть стартувати в обох бігах.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Змагання цих дружин за мистецтво Окружної Лі-
ги відбудуться в неділю 3. ц. м. в год. 8.15 на грині
Чорних. Україна виступить до цих змагань у такому
складі: Босий, Воробець, Скрегот; Скопєць І, Гошов-
ський, Романець; Магоцький, Скопєць ІІ, Петрів, Мі-
льш і Краєвський.

РУСЬ РОЗГРОМИЛА БФТЦ БЕРЕГОВО 8:0 (4:0).

У вівторок відбувся на грині Русь матч за мистец-
тво дивізії, в якому Русь розгромила малярську дру-
жину 8:0. В Русі заграє уже Кобзар на крилі. Ворота
адобули: Мозер 2, Карман 3, Криж 2 і Кошчак. Судю-
вав п. Чорногорський із Хуоту. Після цих змагань Русь
висунулася на 2 місце в таблиці з 6 п. і 21:8 відноше-
ням воріт.

Листування Адміністрації.

П. М. Граб — Брюссель. Заплатено по зліпці ле-
ресня. Рекламовані книжки висилаємо.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ СВОЮ РЕАЛЬНОСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГолошення до
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Театри.

Великий Театр:

П'ятниця, 1. X. год. 8. веч. «Легенда».
Субота 2. X. год. 8. веч. «Легенда».

Театр Різнородностей:

П'ятниця, 1. X. год. 8. веч. «Де торт
не може».
Субота 2. X. год. 8. веч. «Сині вальот-
ники» комедія Ясножовської-Павлівсь-
кої.

Цирк Станевських при вул. Палчин-
ській:

Світлові атракції, початок год. 8.30 веч.
вистірки, середі, суботи, неділі по дві
вистави: год. 4.30 попол. і 8.30 веч.

Український Народний Театр ім. М. Са-
довського.

Львів (Павильон Жид. Театру):

1. X. Хмара.
2. X. Маруся Богуслава.
3. X. год. 8.30 попол. Ой не ходи Гри-
цю... год. 8.15 Ніч під Івана Купала.
Відети в Союзному Вазарі.

Львів-ЗНЕСІННЯ:

4. X. Воскресення.
5. X. Гейша.

Український Нац. Театр:

внчл:

ХОДОРІВ:

1. X. Під курателем.
2. X. Ніч під Івана Купала.
3. X. Орлеан.
4. X. Шалапут.
5. X. Довбуш.
3 Ходорова іде театр до Жиданева і
Рогатина.

КІНА.

АПОЛЬО: «Вилувателі».
АТЛАНТИК: «Володарка пущі» (у
природних барвах).

ВАНДА: «Поетер», «Бюро пропаганди
людей».

ГРАЖИНА: «Пам директор паліс».

ЕВРОПА: «Атала досвіта».

КАСІНО: «Благословлена Земля» в
Павлом Мулі.

КОПЕРНИК: «Знахор» на сел. паві-
ети Долеги-Мостовича.

МАРУСЕНЬКА: «Прирачений».

МЕТРО: «Герой», «Львівські несподі-
ванки».

МІРАЖ: «Пропаше місто».

МУЗА: «Діти вулиці» із Бартоломю.

ПАКО: «Прокажена» і «Ординат Мі-
хорівський».

Шкіряні каганці

і ремінь для пояса в найдешевшій гатунку, кожна величина по 1.40, лямпа по 60 сот., гарани по 1.50 — продає Ребтня Римарсько-Галицької Н. Б. А. Р. Е. Р., Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Салі-мадра“.

ПАЛІС: „Княжа“.
РІНЬЛТО: „Посада“.
РАЙ: „Королівський вальс“.
СВІТ: „Я невинний“ та „Срібні острого“.

СТИЛЕВ: „Король Бродяга“ та „Р-ва“ „Те, що найгарніше“.
ГОН: „Яко 27 проти Г-14“.
УТІХА: „Останній поганин“ і ревіз.
ХИМЕРА: „7 личок, 7 цілунків“ та „Літ. Гарей і Віл Фрітом“.

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Маріївська 5).

„Наринтія“

Вертерзе — Гмнд — Озіхерзе.

Зол. 16 50 ручний годинник

Лікер 15 рубін.

Тільки у Б. Грінберга

Сикстуська ч. 4.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

П'ятниця, 1. жовтня 1937.

БЕРЛІН 11.15 Веселі мелодії, 17.00 Бранденбургський концерт Баха ч. 5. д. дур, 18.00 Легка музика, 21.15 Форт. БУДАПЕШТ 12.05 Співа, форт., 17.30, 18.00 Сальон. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, БРНО 19.35, 20.00 „Лювер-ція“ оп. Рескія, ВІДЕНЬ 15.15 Форт. музика для молоді, 15.40 Авд. для дітей, 17.25 Скрипка, 19.25 Вес. музика, 20.40, 21.00 „Відер Віден“ ком. Айхендорфа, 22.30 Орх. муз. мовини, ДАВІДІЛІНД-ВЕНДЕР 18.40 Вес. авд., 21.15 Розр. музика, КОПІНЦІ 18.00 Для Закарпаття (словацькі пісні), МІЛІАНО 19.40, 19.53 Розр. і легка музика, 21.00 Орх. концерт, 22.10 Скрипка, ПРАГА 20.00 Балетові сцени, суїта Глазубова, 21.05 Орх. концерт, РАДІО ПАРІ 19.30 Пісні, 19.45 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 Ля Газет де Монмартр, розр. програма, РИМ 19.30, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Домик трьох дівчат“ оп. Шуберта-Верте.

Субота, 2. жовтня 1937.

БЕРЛІН 15.30 Пісні, 18.00 Розр. муз., 20.00, 21.00 „У країні оперетки“ муз. вестр, БРЮСВІЯ ФІЛМ, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 „Льогенгрін“ оп. Вагнера, БУДАПЕШТ 17.30 Хор, 18.40 Шопенові баллади, форт., 19.40 Нар. пісні, 22.10, 23.00 Концерт сальон. орх., ВІДЕНЬ 19.35, 21.00, 22.00 „Ді толе Тересе“ оп. Реміша, 22.20 Танк. музика, ДАВІДІЛІНД-ВЕНДЕР 22.30 Камер. орх., КО-ПІНЦІ 17.40 Мадридські пісні, 22.30 Концерт камер. орх., МІЛІАНО 17.15, 19.00 Легка і танк. музика, 21.00, 22.00, 23.00 грам. в театру Морлія в Переджуй: Фестиваль рел. музики, ПРАГА 11.05 Сальон. музика, 16.25 Болгарські пісні, 16.50 Театр для дітей, 21.00 Орх. концерт, оп. мелодії Моцарта, РАДІО ПАРІ 19.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Концерт орх. і сол., РИМ 19.20 Розр. муз., 21.00, 22.00, 23.00 „Адріана Лекувер“ оп. Фр. Чічі.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

П'ятниця, 1. жовтня 1937.

6.15—8.00 Радіоля азд., 11.15 Будемо нові школи, 11.40 Двохал: Славніські танки, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудняний денник, 12.15 Про перенаселення гад. села, 12.20 Комуналіст для Хліборобської палати, 12.25 Мала орх., 18.55 Легка музика з гр. пл., 14.35 Трохи пісні, трохи слова та гр. пл., 14.53 Львів. біржа, 15.00 8 оп. музика, гр. пл., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Гутірка з хором, 16.15 Розр. концерт у анк. сальон. трі, 16.45 У Ріо 2 Інтеріорі, 17.00 Скрипкові твори та пісні, 17.50 Світліні рослини, 18.00 Турист. інформатор, 18.05 Італійські пісеньки, гр. пл., 18.10, 18.40 Програма на завтра, 18.15 Легкі пісеньки з супр. форт., гр. пл., 18.30 Піляки до шастя, 18.45, 19.50 Спорт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Форт., 19.30 Шуберт: Соната (Арпаджо) альтівка, форт., 20.00 31 опарх і нових опереток, орх. співа, 21.45 Поезія Метерлінка, 22.00 Орх. концерт, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танк. музика з гр. пл.

Субота, 2. жовтня 1937.

6.15—8.00 Рад. азд., 11.15 Співаємо пісеньки, 11.40 Врано: Рапсодія на альт, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудняний денник, 12.15 Гутірка, 12.25 Хліб. скр., 14.00, 15.00 Концерт базилі, 14.53 Наша програма, 15.45 Госп. вістки, 16.00 Театр

Крамниця Міського Газового Заведення

У ЛЬВОВІ, ВУЛ. ХОРУНЩИНИ 6, ТЕЛЕФОН Ч. 211-61

поставляє всілякі випробувані апарати до життя газу, як: КУХОНКИ, КУХНІ, ПРОМИСЛОВІ ПЕКАРНІ, ПЕКАРНИКИ „ПРОДІЖ“, КУПЕЛІВІ ПЕЧІ, ЗАЛІЗНА ДО ПРАСУВАННЯ, ПАЛЬНИКИ І Т. ІН., а на зимовий сезон ОПАЛОВІ ПЕЧІ.

У М. Г. З. можна дістати всі інформації щодо інсталяції та умовин доставки газу.

Від квітня ц. р. ціна газу обнижчена на 10 проц., а для промислу і зовсім газифікованих уряджень спеціально низькі тарифи дають змогу у високім ступні загально користати з газового палива.

Міське Газове Заведення виставляло і демонструвало печення на газі і цього року на Східних Торгах в Центральнім павільйоні.

НАВБІЛЬША ОСІННЯ АТРАКЦІЯ ЛЬВОВА! ТІЛЬКИ КОРОТКІЙ ЧАС. РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНА

Цирк Станєвських

(ГОЛОВНИЙ ВІДДІЛ).

ОТВОРЕННЯ В П'ЯТНИЦЮ 1. ЖОВТНЯ В ГОД. 8.30 ВЕЧ.

Знаменита світова програма, що всі захоплять. На чолі 14 АБІСИНЦІВ БЕН БЕНЕ, перший раз в Європі. Геніальний молодий композитор Італія з Цирку Неаполі. Король польських гумористів Броніслав Бронівський з новим пробовим репертуаром. Атракція світа: чародій-ілюзіоніст Кородіні. — Фільмова вірка Люсіта Лавро в гостиннім анотуні. Тресура арабських коней, малі і кушкі, а також багато інших новин. Цирк чиний без огляду на погоду — дах цирку непрониканий. — Ціни місць низькі: 75 сот., 1.00 зол. і т. д. При цирковій збірничі — вступ 25 сот.

Уяви для дітей: В пустині та пущі, 16.30 Увертюри, орх., 17.00 Богослуження, опісля пісні, 17.50 Морська диктарка, 18.00 Сусп. гутірка, 18.05 Фрагм. з опер, гр. пл., 18.25, 18.50, 19.40 Авт. гутірка, 18.40 Програма на завтра, 18.45, 19.50 Спорт, 19.00 Мадридські мелодії у анк. манд., 20.00 Театр у читальні, 20.45 Веч. денник, 20.55 Опівдня господарка пашею, 21.05 Огляд видань, 21.20 Концерт: співа, форт., 22.00 Танк. музика у анк. орх., пісеньки, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танк. музика з гр. пл.; у перерві в год. 23.10 „Росіянин“ монольог.

Радіокутик.

РАШИН ДЛЯ ВСІХ.

Новий програмовий сезон Польського Радія починається у першу неділю жовтня. Принесе він новий поділ годин поодиноких родів аудіцій та новий спосіб опрацювання деяких пунктів програми. Щоденні аудіції навагал лишаться без змін. Пригадуємо, що і в цьому сезоні буде надаватися гімнастика на 20 хвилин, окремо для мужчин, окремо для жінок. Радий пресовий денник поширюється до 15 хвилин. Основно зміняться полуднева загально-польська програма. Буде це спеціальна програма для популяризації Рашина, оброблена на найширші верстви населення, особливо на провінції. Щоденні різні аудіції поширюються до 25 хвилин.

В загальнопольській програмі Рашина передбачається процентова 54.37 проц. музики, 12.34 проц. мітальних аудіцій та 20.63 проц. живого слова. Репту часу займуть богослуження та сигнали.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНІ СТАЦІЇ.

Львів в цьому році буде продовжувати дотеперішню ліній окрайньої стації. Побіч елемента гумору Львів прагнати над поліпшенням тихих форм, як оповідна повість. Новинкою Львова будуть аудіції для сільських читальень, на завазі що ведіть ввечерю.

Лодзь і Катовиці спеціальну увагу присвячуватимуть робітничим проблемам.

Краків особливу увагу зверне на зацікавлення міської інтелігенції.

БІРЖА.

Львів, 30. вересня 1937.

Гроші.

Купно-продажа: Бельг. бейг. 89.23 88.80, Долари американські 5.29.50, 5.27.00, Фльорени гол. 293.22—291.50, Франки фр. 18.33—17.80, Франки швейцарські 121.80—121.00, Фунти англ. 26.24—26.08, Гуальдени данц. 100.20—99.80, Корони ч. 17.50—17.00, Кор. дан. 117.14—116.30, Кор. норв. 131.83—130.85, Корони шв. 135.28—134.30, Ліри італ. 23.10—22.50, Марки фінлянд. 11.60—11.20, Марки нім. 120.00—114.00, Шилінги австр. 97.50—96.50, Телл Авія 26.20—25.90, Марки нім. срібні 129.00—123.00

Анції.

4 і пів проц. антур. 53.75, 55.45, 56.00, 4 пов. ан. і см. немот. 2 см. 68.75, серія 81.00, 5 залізні. 59.00, 4 прем. дов. 38.25, консол. 58.63, 58.50, 58.75, дві ост. др.

Папери.

Банк Польський 108.00, Цукор 36.00, Вугіль 26.00, 26.10, Лізвон 23.50, Моджеїн 9.90, Островень 26.50, Габербуш 42.25,

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“

Львів, 30. вересня 1937 р.

1 кг. масла десерт. блон. без оп. 2.85 зол.
1 кг. масла бочков. виж. з опав. 2.90 зол.
1 кг. експорт. заст. 2.90 зол.
молоко 15—16 сот.
яйця 4.30 зол.

Тенденція слаба на масло й молоко, на яйця зростає.

Подяка.

Перебуваючи важку кількмісячну недугу, почувався до обв'язку пією дорогою аложити широкосердечну подяку: Впов. П. Проф. Ляковичіному за амале та успішне переведення операції та за догляд після неї, Впов. П. Проф. д-р М. Панчишині, Проф. д-р В. Чернецькому, д-р М. Махаруші, д-р Мерероні, д-р Цимбалістому, д-р В. Шуровському, д-р Нагякові і д-р Малісові за влучне розпання недуги, щирі лікарські та товариські поради, та лікарську поміч у часі недуги й по операції. Дякую Директорові Санаторії Червоного Хреста, д-р Якієвському за опіку в часі мого побуту в санаторії. Не менше дякую пресі за теплі згадки, а зовсім, товаришам по професії, приятелям і знайомим за ширі побажання, відвідини та вияви прихильності.

Львів, вересень 1937 р.

Д-р Лев Ганкевич.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Батьківського Кружка при аселюдній 7-кл. школі ім. М. Шашкевича у Львові, вул. Замкнена 6 відбудуться 10. жовтня 1937 в 10. год. з таким порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з поперед. Загальних Зборів. 2) Звіт з діяльності Витілу Батк. Кружка за р. 1936-37. 3) Звіт з діяльності Ревізійної Комісії і уділення абсолютної уступ. Виділові. 4) Вибір нового Виділу Батк. Кружка. 5) Внески і запити. — В разі неприємності всіх членів відбудуться Загальні Збори о пів години пізніше при зйавібудь скільності членів.

МЕШКАННЯ

КІМНАТА, вхід з передпокою, для одної або двох осіб з харчем або без до наймаю від 15. Х. Тереси 2 а. м. 8. Перфешка. 1747 1—2

СТАНЦІЯ для студенток (тін). Умовини досічні. Лічачиська 21. І. п. двері 6. 1743 1—2

НАУКА

ФРАНЦУСЬКЕ, англійське, німецьке — поч. зал. „Ecole Française“ Баторія 84. І. кураторію вати. Літутували у чужих мовах, бухгалтерія, стенографія, машинописання. 4/22 2—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДОБРОІ, спокійної, інтелігентної господині шукаємо зараз до ведення господарства на селі і кухні у сивішнійквдівці. Зголошення сирямовувати на адресу: Оля Антоляк — Мадія К. Мостисля п. в місяці. 1749 1—2

МАТРИМОНІАЛЬНІ

УРЯДОВЕЦЬ, молодий українець без налогів ожениться в панночкою не дуже бідною. Адмід. „Діла“ під „Добре серце“. 1751 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

СТИЛЕВА СПАЛЬНЯ (2 ліжка, 2 нічні столики, 2 шафи, дверка), юний дуб, інкрустовані гуцульські візори, в шкості або частинно (2 ліжка з вічними столиками, сітки, матраци) — оказійно на продаж. Інформації в Адміністрації „Діла“. 1—3

ПЕЧІ залізні і частини, замки безпечки Сальво, виправи кухонні, приладдя по-ручає Рентнер, Лявонія 87. 8—3

РІЖНІ

ФОРТЕП'ЯНИ, піаніно, фісгармонії апаменті, гарантовані — дешево продає міняє Ганак, Пілсудського 21, І. пом. 1456 18-20

БЮРО ПОЛАГОДИ у Варшаві Олександра Васильчука, полагодує всі опрали торговельні та дає інформації, заощаджуючи зайву подорож до Варшави. У домі мівці Бюра постійний сальон-зиста „Гуцулка“, що закупує і приймає в комісову продаж виробу українського народнього мистецтва, промислу (килими, ліжники, вишивки, кераміку з деревляну різьбу). Варшава, вул. Маршалковська 97 А, м. 2 (тел. 9-83-93). 1652 8—15

ГОДИННИКИ Омега, Тіссо, Піам, дешево у фірмі Л. РОЗВАЖЕВСЬКІЙ, Львів Академічна 2, Готель Жоржа Голіни. карсько-ювілерські роботи. 1707 4-10

ШКЛЯРСТВО В. Стельмах шиб, дверкала, рими, оправа образів виконує найдешевше. Львів, Коперника 22, тел. 245-79. 1727 3—7

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

РЕНТГЕНОЛЬОГ

Д-р Людвика Ляндес-Ляйнерова

ЛОЗИНСЬКОГО 9, ТЕЛ. 255-50

ВЕРНУЛАСЯ. 1—4

ОГОЛОШЕННЯ.

Арт. столярська робітня Г. ГАЛЬОВ

Львів, ул. Потоцького 58 ч. тел. 205-60

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

т. п. зникне при вживанні спеціального певного і нешкідливого патенту

пудру „CSAVE“ 50 сот.

Пробний пакет. Перфумерія

С. ФЕДЕРА

Львів, вул. Сикстуська 7.

Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

Дивани, мебелі матеріали, тапчан, матраци, рошети, тапети, фіранки і т. п.

Проектування і виконання комп'ютного путра дому у власних заведеннях тапінських і столярських

Т. Кисяк і сини

Львів, пл. Смолян 4

Тел. 24009 і 21985 11—40